

Temat: U progu dojrzewania.

O naszym rozwoju decyduje przede wszystkim mózg. Koordynuje on pracę układu nerwowego z funkcjami poszczególnych gruczołów dokrewnych. Najważniejszym z nich jest przysadka mózgowa – organ wielkości małej fasolki, znajdujący się u podstawy czaszki. „Przysadka we właściwym czasie wysła chemicznych posłańców, zwanych hormonami, które powiedzą reszcie gruczołów twojego organizmu: Ruszcie się, nadszedł czas, aby urosnąć”.

Ten gruczoł dokrewny jest ważnym dyspozytorem dla organizmu, szczególnie w czasie dojrzewania. Nastolatek bywa nieradko zdumiony i zakłopotany zmianami, które w nim zachodzą, które w nim zachodzą, np. zdarza się przerost piersi; obrzmienie jednostronne lub obustronne (ginekomastia). Jest to tylko proces przejściowy, wkrótce minie.

Pojawia się też nowa siła – popęd seksualny. W odróżnieniu od zwierząt, u człowieka energia ta związana jest z miłością. Zauroczenie drugim człowiekiem, chęć przebywania z nim i uszczęśliwiania go – to bardziej „romantyczna” wersja popędu seksualnego. Człowiek może doznać dzięki temu popędowi wielu pięknych uczuć i przeżyć. Może również siebie zubożyć, jeśli siłę tę sprowadzi wyłącznie do fizjologii.

Na zmiany okresu dojrzewania warto spojrzeć spokojnie i zaniechać się nie zamartwiać. Twoi rówieśnicy podlegają temu samemu procesowi, choć nie u wszystkich przebiega on jednakowo i w tym samym czasie. Nasuwają się pytania: dlaczego kolega ma już metr siedemdziesiąt wzrostu, a mnie ciągle sadzają pod tablicą? Nie ma jednak powodu do obaw, ponieważ każdy organizm ma swój rytm rozwoju. Potrzeba tylko trochę cierpliwości, nie wpadajcie w panikę.

Stają się mężczyzną

O rozwoju organizmu chłopca decyduje hormon zwany **testosteronem**. Wytwarzają go męskie gruczoły płciowe, czyli jądra. Proces dojrzewania u chłopców rozpoczyna się później niż u dziewcząt, około 13. roku życia, i trwa również kilka lat. Jednym z pierwszych objawów jest mutacja. Obniża się tembr głosu, który płata różne figle. Pojawia się również owłosienie łonowe i pod pachami. U niektórych chłopców rysy twarzy ulegają pogrubieniu. Nad górną wargą i na policzkach są już początki zarostu. Rozrasta się klatka piersiowa, poszerzają się ramiona i mięśnie ulegają wzmocnieniu. Chłopiec staje się coraz silniejszy. Następuje gwałtowny wzrost ciała, nawet do kilkunastu cm w ciągu roku, rosną również szybko stopy. Niektórzy chłopcy wejdą w ten intensywny okres zmian dopiero po ukończeniu 14 lat lub nawet jeszcze później.

Ćwiczenie. Zmiany, zmiany...

Przepisz poniższy tekst uzupełniając właściwymi wyrazami, które charakteryzują zmiany zachodzące w organizmie dojrzewającego chłopca.

Następuje skok (nawet do cm w ciągu roku). Wydłużają się, a przede wszystkim rosną Rozszerza się przybywa i masa szybko się powiększa. Głos staje się a czasem się załamuje. Fachowo określa się to zjawisko jako Powiększają się narządy Pojawia się owłosienie i pod Na twarzy pojawia się Czasem chłopcy mogą zauważyć obrzmienie wokół, ale to szybko minie.